

MICHELIN

FLORENCJA

ERGO
HESTIA®

Tytuł: Florencja. Michelin

Teksty: Guide Vert Week-end. Florence

Tłumaczenie: Dominika Cięciel

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Mariusz Miodek

Korekta: Eliza Kubiak

Projekt graficzny: Dawid Kwoka

Skład: Sabina Binek

Fotoedycja: Sabina Binek

Projekt okładki: Jan Paluch

Zdjęcie na okładce: © RossHelen / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

Księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?beflm1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-3151-8

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie

Le Guide Vert Michelin, 46, avenue de Breteuil, 75324 Paris Cedex 07

Copyright © for the Polish Edition by Helion, 2017

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

FLORENCJA

© David Soanes/Fotolia.com

Kup książkę

Poleć książkę

NASZE PODPOWIEDZI

Przerwa na kawę w kawiarni Galerii Uffizi. Po obejrzeniu słodkich Madonn i bogiń Botticellego oraz muskularnych postaci mężczyzn, wyrzeźbionych przez Michała Anioła, warto zatrzymać się na kawę na pięknym tarasie tej kawiarni, z widokiem na elegancką sylwetkę wieży Arnolfo z Palazzo Vecchio. *Zob. s. 86.*

Udział w warsztatach kulinarnych na Mercato Centrale. Pomiędzy pełnymi kolorów i zapachów straganami najpiękniejszego targu w mieście znajduje się szkoła gotowania Lorenza De'Medici, gdzie w trzy godziny można nauczyć się, jak zachwyć swoich gości najlepszymi potrawami tokańskimi. *Zob. s. 71 i 99.*

Wizyta w Kaplicy Trzech Króli w Palazzo Medici-Riccardi. „Gdy zaś Jezus narodził się w Betlejem, w Judei za panowania króla Heroda, oto Mędrcy ze Wschodu przybyli do Jerozolimy...” W magicznym, pełnym fantazji świecie dekoracji Benozza Gozzolego można odnaleźć Wawrzyńca Wspaniałego, przedstawionego jako dziecko, oraz dwa autoportrety tego artysty. *Zob. s. 98.*

Udział w koncercie w Orsanmichele. Rzeźby Ghibertiego, Verrocchia, Donatella oraz Giambologni słuchają tu z wraz z publicznością słodkich nut w wykonaniu Orchestra da Camera Fiorentina. Pomiędzy nutami *do a sol*, podziwianie piękny widok na centrum miasta, który roztacza się z okien. *Zob. s. 83.*

Santa Maria Novella

Spotkanie z Dantem, Petrarcką, Boccacciem i ich ukochanymi w Kaplicy Hiszpańskiej w kościele Santa Maria Novella. Kto jest ciekaw, jak wyglądały Beatrycze, Laura i Fiammetta? W galerii portretów, znajdującej się w krużgankach Santa Maria Novella, dzięki Andrei di Bonaiuto mamy błyskawiczny przegląd śmietanki towarzyskiej Florencji z XIV w. *Zob. s. 90.*

Zapachy perfum z Officina Profumo-Farmaceutica di Santa Maria Novella. Jest to najpiękniejsza (i najstarsza) perfumeria na świecie – pod neogotyckim sklepieniem, w otoczeniu XVII-wiecznych fresków, wciąż sprzedawana jest woda kolońska *Acqua della Regina*, którą wynalazła Katarzyna Medycejska w 1533 r. *Zob. s. 93.*

© boulei301 / Fotolia.com

Rzeka Arno o zachodzie słońca

Spacer bulwarem Lungarno Vespucci o zachodzie słońca. Ach, ten niezwykle blask Florencji o tej porze! Rzeka Arno i wzgórze z jednej strony, a miasto z drugiej...

Zdjęcia Florencji zrobione od strony fortu Belvedere w Giardino Bardini. Warto wspiąć się pomiędzy hortensjami, azaliami i kameliami Giardino Bardini: nagrodą będzie wspinały widok na miasto. *Zob. s. 116.*

Smak *panino al lampredotto* z lampką wina w winiarni. Nie można wyjechać z miasta, nie kosztowawszy tego w stu procentach florenckiego przysmaku. *Zob. s. 22 i 31.*

Włóczęga wśród kramów pełnych staroci i sklepików rzemieślniczych w dzielnicy Santo Spirito. Daleko od tłumów turystów można odkryć ciche i spokojne ulice tej tchnącej autentycznością dzielnicy. *Zob. s. 118.*

Nocne zwiedzanie Palazzo Vecchio. Opustoszały, bez tłumów turystów, Pałac Seniorii zaprasza do podziwiania swojego piękna aż do dwunastego uderzenia zegara o północy! *Zob. s. 85.*

© AnibalTrespo / Depositphotos.com

Widok na szczyt wieży Torre di Arnolfo z dziedzińca Palazzo Vecchio

FLORENCJA W TRZY DNI

Dzień pierwszy

RANO

Dzień warto rozpocząć w historycznym centrum miasta. Zwiedzanie kompleksu składającego się z [Duomo](#) ★★★, [dzwonnicy](#) ★★★ oraz [baptysterium](#) ★★★ (s. 76 i 79), a następnie spacer po średnio-wiecznych uliczkach dzielnicy.

POŁUDNIE

Można spróbować typowego *panino al lampredotto* u [Da'Vinattieri](#) lub *lampki wina* ze [stuzzichini](#) w [Cantinetta dei Verrazano](#) (s. 31).

POPOŁUDNIE

Zwiedzanie [Santa Maria Novella](#) ★★ (s. 90) wraz ze wspaniałą apteką, następnie spacer po handlowej [Via dei Tornabuoni](#) z krótkim przystankiem przy [Palazzo Strozzi](#) ★★ (s. 93).

WIECZÓR

Spacer po moście [Santa Trinita](#), ze wspaniałym widokiem na [Ponte Vecchio](#) ★★ (s. 89) o zachodzie słońca, następnie kolacja w jednej z restauracji na [Piazza Santo Spirito](#) (s. 118).

Dzień drugi

RANO

Najlepiej rozpocząć zwiedzanie na [Piazza della Signoria](#) ★★ (s. 84) wcześnie rano, aby wejść do [Galerii Uffizi](#) zaraz po jej otwarciu (należy zarezerwować wcześniej bilet lub kupić [Firenze Card](#), s. 20). Trzeba przeznaczyć co najmniej trzy godziny na zwiedzanie.

POŁUDNIE

Warto poczekać cierpliwie w kolejce, aby skosztować słynnych *panini* w [All'Antico Vinaio](#) lub, jeśli ktoś woli bardziej spokojne miejsca, można skierować się do [La Canova di GustaVino](#) (s. 32).

POPOŁUDNIE

Zwiedzanie [Palazzo Vecchio](#) ★★★ (można zarezerwować wcześniej udział w jednej z interesujących tras tematycznych, s. 19, 20, 85), a następnie wędrowka w kierunku [Santa Croce](#) ★★ (s. 105), aby oddać hołd wielkim postaciom narodu włoskiego oraz geniuszowi Brunelleschiego w [Cappella dei Pazzi](#) ★★ (s. 108).

Duomo

© james_pintar / Fotolia.com

WIECZÓR

Dzielnica Santa Croce jest tętniącym sercem miasta: najlepiej skorzystać z niezliczonych restauracji, kawiarni i bistro na [Via de'Benci](#) lub [Via de'Macci](#).

Dzień trzeci

RANO

Zwiedzanie kompleksu [San Lorenzo](#) ★★★ (s. 96) oraz [Kaplic Medyceuszy](#) ★★★ (s. 97), następnie [Palazzo Medici-Riccardi](#), w której znajduje się zapierająca dech w piersiach [Kaplica Trzech Króli](#) ★★★ Benozza Gozzolego (s. 99).

Druga opcja: zwiedzanie [Galleria dell'Accademia](#) ★★★, gdzie można podziwiać [Dawida Michała Anioła](#) (*jeśli nie mamy Firenze Card, lepiej zarezerwować bilet wcześniej*, s. 19).

POŁUDNIE

Obiad na [Mercato Centrale](#), głównym targu, pełnym ruchu (s. 99).

POPOŁUDNIE

Spacer aż do [Palazzo Pitti](#) ★★ (s. 111) lub wycieczka zaczynająca się na dworcu Santa Maria Novella, gdzie można wsiąść w autobus D do Piazza de'Pitti. Zwiedzanie [Galleria Palatina](#) ★★★ lub jednego z innych muzeów pałacowych. Pod koniec dnia warto odpocząć w [Giardino Boboli](#) ★ (s. 114), a stamtąd udać się do [Giardino Bardini](#) ★ (s. 116), skąd można podziwiać panoramę miasta w świetle zachodzącego słońca.

Palazzo Pitti

WIECZÓR

Kolacja w pełnej zieleni dzielnicy wokół Palazzo Pitti. Inna opcja: koncert muzyki klasycznej w muzeum [Orsanmichele](#) ★ (s. 41 i 83, *najlepiej kupić bilet w ciągu dnia*).

A JEŚLI MOŻNA SPĘDZIĆ WE FLORENCJI CZTERY DNI?

Wycieczka do [Fiesole](#) pozwala poznać cywilizację etruską i rzymską, które rozwijały się w tym regionie. To również okazja do spaceru po zachwycającej tokańskiej wsi, podziwiania imponujących willi szlachty florenckiej oraz do ucieczki z dużego miasta przed letnim upałem (*zob. s. 129*).

**INFORMACJE
PRAKTYCZNE**

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

PRZED WYJAZDEM

Informacja turystyczna

Aby zorganizować podróż, warto zwrócić się do Narodowej Agencji Turystyki Włoskiej – Biura ENIT. Członkowie tej agencji udzielają informacji związanych z turystyką we Włoszech firmom i klientom prywatnym. Strona internetowa Biura ENIT – www.italpolchamber.it.

Adres: Warszawa, ul. Mokotowska 46
A lok. 25, tel.: 228263485.

Warto także zajrzeć na stronę samej agencji ENIT: www.enit.it (w kilku językach, m.in. angielskim, francuskim, rosyjskim, niemieckim).

Formalności

Dokument tożsamości – Dokumentem podróży, uprawniającym obywateli RP do wjazdu i pobytu (niezależnie od jego celu) na terytorium Republiki Włoskiej do 90 dni, jest ważny paszport bądź dowód osobisty. Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych zaleca podróżowanie zarówno z dowodem osobistym, jak i z paszportem, i pozostawianie jednego z nich w hotelowym sejfie lub recepcji. W przypadku pobytu przekraczającego 90 dni należy wystąpić do właściwego terytorialnie urzędu gminy

(Comune) z wnioskiem o zameldowanie; należy przy tym spełnić odpowiednie warunki finansowe, mieszkaniowe oraz ubezpieczeniowe.

Wiza – Polacy, jako obywatele kraju należącego do Unii Europejskiej, nie potrzebują wiz.

Opłaty celne – Nie ma ograniczeń przy wwozie i wywozie pieniędzy, jednakże zgodnie z przepisami unijnymi podróżni wjeżdżający lub wyjeżdżający z terytorium Włoch są zobowiązani do zgłaszania organom celnym posiadanej przy sobie gotówki w kwocie równej lub wyższej niż 10 tys. EUR (także jej ekwiwalentu w innych walutach lub łatwo zbywalnych aktywach, np. akcjach, obligacjach, czekach podróżnych itp.).

Ubezpieczenie zdrowotne – Aby uniknąć dużych wydatków związanych z opieką medyczną, warto zabrać ze sobą Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ).

Pory roku i pogoda

Florencja, leżąca u stóp Apeninów, w niecce na brzegach rzeki Arno, otoczona wzgórzami, ma doskonale

Fontanna Neptuna na Piazza della Signoria

położenie geograficzne. Z powodu usytuowania miasta w głębi łądu panuje tu pełen kontrastów klimat kontynentalny.

Zima jest chłodna i wilgotna, z temperaturą 2–6°C.

Lato jest upalne, ze skokami temperatury, która może przekroczyć 30°C.

Deszcz najczęściej pada jesienią, szczególnie w listopadzie.

Najlepsza pora roku na przyjazd – lepiej unikać lata, a wybrać łagodnie nasłonecznione dni **maja** i **czerwca** oraz **września** i **października**. Można wtedy uczestniczyć w koncertach majowego festiwalu muzyki lub obejrzeć tradycyjny finał gry w piłkę (*calcio storico*) w czerwcu, z zawodnikami występującymi w renesansowych strojach. Na początku września odbywa się Święto Matki Boskiej (*Festa della Rificolona*): tysiące lampionów z papieru oświetla wtedy miasto i rzekę (zob. „Kalendarz świąt i wydarzeń kulturalnych”, s. 49).

Strony internetowe

www.firenzeturismo.it

Strona miasta poświęcona turystyce (po angielsku i włosku), zawierająca

informacje o muzeach, sklepach, parkingach, komunikacji, barach i restauracjach (wyszukiwarka np. lokali z daniami wegetariańskimi, wegańskimi, bezglutenowymi), wyszukiwarka noclegów itp.

www.en.comune.fi.it

Oficjalna strona Florencji (po angielsku i po włosku), zawierająca wiadomości lokalne (numery telefonów alarmowych, wykaz szpitali, aptek, informacje o komunikacji miejskiej).

www.italyguides.it/en/tuscany/florence

Strona po angielsku, włosku i hiszpańsku, zawierająca informacje o zabytkach; wirtualne zwiedzanie, interaktywna mapa, rezerwacja biletów oraz noclegów.

www.italia.it

Oficjalna strona zajmująca się turystyką we Włoszech – noclegi, wydarzenia, muzea.

www.museionline.it

Informacje dotyczące muzeów i wystaw (tylko po włosku).

TAK POWSTAWAŁA FLORENCJA

Narodziny miasta

Florencja zachowała jedynie skromne ślady swojej odległej przeszłości. Pomiędzy X a VIII w. p.n.e. plemiona italskie osiedliły się w tych okolicach ze względu na możliwość łatwej przeprawy przez rzekę Arno. Na ich tereny przybyli następnie Etruskowie, którzy zamieszkali na wzgórzach, w Fiesole. Wiosną 59 r. p.n.e. Cezar założył tu kolonię **Florentia**, aby kontrolować przeprawę przez Arno oraz Via Flaminia, łączące Rzym z północną Italią i Galią. Kolonia zajmowała prawy brzeg Arno, na wysokości obecnego Ponte Vecchio, gdzie stacjonowali żołnierze. Jej nazwa miała oznaczać gry kwiatowe (*ludi florales*) albo ukwiecone pola (*arva florentia*), jako nawiązanie do pory roku, w której kolonia została ufundowana. Florencja zyskała dominację w regionie na początku XI w., gdy Hugo, markiz Toskanii, wybudował tutaj swoją rezydencję i kiedy, pod koniec tego samego wieku, margrabina Matylda, kobieta rządząca twardą ręką, przyznała Florencji status niezależnego miasta.

Florencja w średniowieczu

Cud ekonomiczny...

W XII w. Florencja świetnie prosperowała dzięki nowej klasie kupców i wzbogaciła się o kilka budynków, takich jak baptysterium i kościół San Miniato al Monte. Poszczególne zawody zaczęły się organizować w potężne gildie (*Arti*), sprawujące władzę ustawodawczą. W XII w. w rzemiosłach związanych z produkcją wełny i jedwabiu zatrudniona była 1/3 ludności miasta. Produkty, eksportowane do całej Europy, i poza nią, sprawiły, że rola i wpływy miasta szybko rosły. Rzemieślników wspierały rozwijające się banki florenckie. Te instytucje, będące następcami lombardów i lichwiarzy żydowskich, jako pierwsze wprowadziły w 1262 r. weksle, co miało wpływ na rozwój handlu. W tym samym okresie pojawił się słynny złoty floren, bity przez armię Florencji, który stracił na wartości dopiero pod koniec XV w., za sprawą dukata weneckiego.

© recharts/Deposphotos.com

Widok na Florencję z Fiesole

Liczne florenckie rodziny znajdowały się w pierwszym szeregu ówczesnego świata finansowego: familie Bardi i Peruzzi, które na początku wojny stuletniej pożyczały ogromne sumy Anglii, dalej Pitti, Strozzi, Pazzi oraz oczywiście Medyceusze.

...w niespokojnym mieście

W złotym wieku gwałtowne konflikty naraziły Florencję na ataki innych potężnych miast Toskanii i spowodowały, że florentczycy wystąpili jedni przeciwko drugim.

W XIII w. pojawili się **gwelfowie**, zwolennicy papieża, oraz **gibelinowie**, wspierający cesarza. Początkowo gwelfowie wygnali gibelinów z Florencji. Ci jednak sprzymierzyli się z wrogimi miastami, w tym Sieną. W bitwie pod Montaperti w 1260 r. pokonali gwelfów, którzy z kolei zebrali siły i ostatecznie zwyciężyli w 1266 r. Po powrocie do Florencji zniszczyli domy-wieżę, wybudowane przez szlachetnie urodzonych gibelinów oraz ogłosili republikę z rządem *signorii*, w której zasiadali przywódcy cechów. Nowy spór doprowadził do podziału na gwelfów czarnych i gwelfów białych: ci ostatni opowiedzieli się przeciwko papieżstwu. Konflikt dotknął poetę Dantego,

należącego do stronnictwa białych, co doprowadziło do jego wygnania z miasta w 1302 r. Dopiero epidemia dżumy z 1348 r., która zabiła połowę mieszkańców Florencji, położyła kres tej rywalizacji.

Medyceusze

„Wiek Medyceuszy”

Pochodzenie tej rodziny posiadaczy ziemskich jest niejasne: we Florencji XIV w. było tylko kilku anonimowych kupców i skromnych urzędników. Ale wkrótce potem pojawiają się Medyceusze, którzy przez trzy wieki dawali miastu władców, panując jednocześnie zarówno w dziedzinie finansów, jak i sztuki pięknych. Założyciel dynastii, **Giovanni di Bicci**, zarządzał dobrze prosperującym bankiem, kiedy w 1429 r. przekazał majątek swojemu synowi Kosmie Starszemu (Cosimo il Vecchio). Ten ostatni uczynił przedsiębiorstwo najlepiej rozwijającym się w mieście dzięki połączeniu produkcji wełny i jedwabiu z handlem i działalnością bankową. Dyskretnie sprawował prawdziwą władzę polityczną, z talentem łącząc korzyści własne z interesami wspólnoty. Jednakże sławę zawdzięcza sprawowanemu przez siebie

© sergio1 / Depositphotos.com

Palazzo Pitti

FLORENCJA

Ruszaj w świat z przewodnikiem Michelin!

- Poręczny format
- Czytelny układ treści
- Fascynujący portret miasta
- Liczne ciekawostki
- Aktualne informacje praktyczne

Michelin zaprasza Cię do wspólnego odkrywania najpiękniejszych zakątków Florencji! Z tym przewodnikiem zwiedzanie będzie prawdziwą przyjemnością! Szukasz niezwykłych miejsc i intrygujących zabytków? Nic prostszego! Dzięki gwiazdkom przy nazwach obiektów, dzielnic i miejscowości nie pominiessz żadnej turystycznej atrakcji. Szczegółowe plany i trasy zwiedzania ułatwią poruszanie się po mieście i jego okolicach. Starannie dobrane propozycje miejsc pomogą Ci znaleźć niebanalny nocleg, restaurację czy kawiarnię, w których spędzisz wyjątkowe chwile.

Gwiazdki – tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych:

- ★★★ zobacz koniecznie
- ★★ warto odwiedzić
- ★ godne uwagi

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

ISBN 978-83-283-3151-8

9 788328 331518 >

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

Cena 20,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA